

Sygn. akt IV U 29/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalański
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 grudnia 2016r. w S.

odwołania S. B.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 23 listopada 2015 r. Nr (...)

w sprawie S. B.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzją i ustala S. B. prawo do emerytury rolniczej od dnia 01 maja 2015r.

Sygn. akt IV U 29/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 listopada 2015 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art. 19 i 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r. poz. 704 ze zm.), odmówił S. B. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 25 lat, a jedynie 24 lata, 10 miesięcy i 24 dni. Do wymaganego okresu nie zaliczono okresu pracy w gospodarstwie teściów w okresie od 14.11.1981r. do 6.08.1993r., ponieważ w tym czasie była zatrudniona w (...) oraz okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów w czasie przebywania na urlopie wychowawczym od 01.09.1982r. do 31.12.1982r., ponieważ pobierała zasiłek, w związku z czym, praca w gospodarstwie rolnym nie była głównym źródłem utrzymania, natomiast od 1.01.1983r. nie podlegała ubezpieczeniu z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym jako domownik.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła S. B., wnosząc o jej zmianę i przyznanie jej prawa do emerytury rolniczej. Wskazała, że od sierpnia 1982r. pracowała w gospodarstwie rolnym teściów i prowadziła z nimi wspólne gospodarstwo, zaś zasiłek, który wówczas pobierała nie stanowił dochodu, z którego mogłaby utrzymać siebie i dziecko (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na przepisy prawa i argumentację zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona S. B. (ur. (...)) w dniu (...) ukończyła 60 lat.

Decyzją z dnia 25 lutego 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał S. B. prawo do emerytury pracowniczej od 1 stycznia 2015r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Do wysokości świadczenia uwzględniono okresy pracy poza rolnictwem od 01.08.1968r. do 31.08.1982r. oraz od 01.05.1990r. do 06.08.1990r., okresy sprawowania opieki nad dziećmi od 01.09.1982r. do 31.08.1988r., a także okres opłacania składek na (...) od 07.08.1993r. do 31.01.2013r. (decyzja ZUS z dnia 25.02.2015r. o przyznaniu emerytury, k. 29-30 akt emerytalnych; pismo ZUS, k. 33 akt emerytalnych).

W dniu 13 maja 2015r. S. B. złożyła ponowny wniosek o emeryturę rolniczą. Ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego o zaliczenie m.in. okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 1.09.1982r. do 16.06.1983r. w czasie przebywania na urlopie wychowawczym. Zaskarżoną decyzją z 23 listopada 2015r. organ rentowy odmówił S. B. prawa do emerytury ponosząc, że nie udowodniła wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 25 lat, a jedynie 24 lata, 10 miesięcy i 24 dni. Zaliczony okres pracy i ubezpieczenia w gospodarstwie rolnym obejmuje: okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 2.05.1965r. do 31.07.1968r. oraz okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu pracy we własnym gospodarstwie rolnym od 1.07.1993r. do 25.02.2015r. Do wymaganego okresu nie zaliczono, na podstawie zeznań świadków, okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów od dnia 14.11.1981r. do dnia 6.08.1993r., ponieważ wnioskodawczyni pracowała w tym czasie w (...). Nie uwzględniono także okresu pracy w gospodarstwie rolnym teściów od dnia 1.09.1982r. do dnia 31.12.1982r., gdyż wówczas S. B. pobierała zasiłek wychowawczy, w związku z czym praca w gospodarstwie rolnym nie była jej głównym źródłem utrzymania. Natomiast od dnia 1.01.1983r. nie podlegała ubezpieczeniu z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym jako domownik (raport ustalenia uprawnień do świadczenia, k. 34 akt emerytalnych; decyzja z 23.11.2015r., k. 36 akt emerytalnych).

W okresie od 1.08.1968r. do 6.08.1993r. ubezpieczona była zatrudniona w (...) S.A., w tym od 01.09.1982r. do 09.05.1990r. oraz od 07.08.1990r. do 06.08.1993r. korzystała z urlopów wychowawczych. Przebywając na urlopie wychowawczym pobierała zasiłek wychowawczy w wysokości około 60 zł (pismo, k. 25-27 akt emerytalnych; zeznania ubezpieczonej, k. 18v akt sprawy; świadectwo pracy, k. 8-8v akt emerytalnych za wnioskiem z dnia 15.01.2015r.).

S. B. w okresie od 1.05.1949r. do 16.08.1968r. była zameldowana na pobyt stały w miejscowości N., gmina W.. W dniu 14.11.1981r. zawarła związek małżeński z R. B. (1). Po ślubie, kiedy była w ciąży, mieszkała w W. u siostry, zaś od marca 1982r. przeprowadziła się do teściów. Od dnia 31.03.1982r. została zameldowana na pobyt stały w miejscowości C. (poświadczenie o adresach i okresach zameldowania, k. 4 akt emerytalnych za wnioskiem z dnia 15.01.2015r.; odpis skrócony aktu małżeństwa, k. 19 akt emerytalnych za wnioskiem z dnia 15.01.2015r.; zeznania ubezpieczonej, k. 18v akt sprawy). Teściowie ubezpieczonej G. i F. B. w 1967r. zostali wpisani jako właściciele gospodarstwa o powierzchni 0,90 ha położonego we wsi Z. (gmina W.) oraz jako właściciele gospodarstwa o powierzchni 5,58 ha na podstawie Aktu Własności Ziemi z dnia 30.12.1977r. Jako właściciele gospodarstwa rolnego o łącznej powierzchni 6,48 ha położonego na terenie wsi Z. i C. figurowali w ewidencji gruntów do 1991r., gdzie Aktem Notarialnym z dnia 11.04.1991r., całe wyżej wymienione gospodarstwo rolne przekazali S. i R. B. (1). Następnie S. i R. B. (2) umową darowizny z dnia 5.01.2005r. gospodarstwo to przekazali synowi A. B. (zaświadczenie Starostwa Powiatowego w G., k. 14 akt emerytalnych; kopia umowy darowizny, k. 9-11 akt emerytalnych za wnioskiem z dnia 15.01.2015r.).

Po zamieszkaniu od 1982r. w C. ubezpieczona i jej mąż zaczęli pracować w gospodarstwie rolnym teściów wnioskodawczyni. W czasie przebywania na urlopie wychowawczym ubezpieczona wykonywała obowiązki gospodarskie od godziny 8:00 do 12:00, następnie przygotowywała obiad i po południu ponownie jechała na pole. Pomagała przy żniwach, zbiorach cebuli, ziemniaków, marchwi, pietruszki, buraków cukrowych. Wykonywała też

czynności przy dojeniu krów i obrządku trzody chlewnej. Podczas gdy ubezpieczona pracowała w gospodarstwie rolnym, teściowa opiekowała się jej dzieckiem. Wówczas głównym źródłem utrzymania wnioskodawczyni była praca w gospodarstwie należącym do teściów, u których mieszkała (zeznania świadka S. M., k. 18-18v akt sprawy; zeznania ubezpieczonej, k. 18v akt sprawy).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych, jak również w oparciu o zeznania świadka S. M. i ubezpieczonej S. B., które zostały w całości obdarzone wiarygodnością.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej S. B. okazało się uzasadnione. Zgodnie z art. 19 ust. 1 i ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015r., poz. 704 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonej urodzonej w okresie do dnia 31 grudnia 1952r., która spełnia łącznie następujące warunki: osiągnęła wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat i podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat. Stosownie do treści art. 20 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16-ego roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r. Przepis art. 20 ust. 2 stanowi, że okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów. Przepis art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zawiera definicję pojęcia domownik, czyli osoby bliskiej rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

W niniejszej sprawie kwestią sporną było to, czy okres pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym teściów w czasie, gdy przebywała na urlopie wychowawczym, tj. od 01.09.1982r. do 31.12.1982r., powinien być zaliczony do okresu, od którego zależy prawo do emerytury, a tym samym, czy ubezpieczona posiada wymagany przepisami okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 25 lat.

We wskazanym okresie, przebywając na urlopie wychowawczym w związku z urodzeniem i wychowaniem dziecka, ubezpieczona wraz z mężem zamieszkiwali w domu jej teściów. S. B. przeprowadziła się do teściów w marcu 1982r., co potwierdzają zeznania świadka i ubezpieczonej, a także poświadczenie o adresach i okresach zameldowania. Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło ustalić, że wnioskodawczyni codziennie brała udział we wszystkich zajęciach gospodarskich, praca była wykonywana systematycznie i stanowiła źródło utrzymania ubezpieczonej i jej męża w spornym okresie. Ponadto teściowie pomagali przy opiece nad dziećmi, gdy ubezpieczona wykonywała prace polowe, czy też czynności przy obrządku inwentarza i dojeniu krów. Wnioskodawczyni zwróciła uwagę, że pobierany przez nią zasiłek wychowawczy w wysokości około 60 zł nie wystarczał na zaspokojenie podstawowych potrzeb jej i dziecka, zatem praca w gospodarstwie rolnym teściów stanowiła główne źródło utrzymania rodziny. Nie budzi wątpliwości Sądu, że ubezpieczona po zawarciu związku małżeńskiego z R. B. (1) stale pracowała w gospodarstwie rolnym teściów, a także nie pozostawała z teściami w stosunku pracy. Co więcej gospodarstwo to o łącznej powierzchni 6,48 ha położone na terenie wsi Z. i C. od dnia 11.04.1991r. stało się własnością ubezpieczonej S. B. i jej męża R. B. (1). Sąd nie znalazł podstaw, by nie dać wiary zeznaniom ubezpieczonej, że w okresie, gdy przebywała na urlopie wychowawczym i nie wykonywała pracy zarobkowej, czynności gospodarstwie, takie jak obrządek i niezbędne prace polowe, w gospodarstwie rolnym teściów zajmowały jej ponad 4 godziny dziennie. Świadek S. M., będący bliskim sąsiadem, potwierdził, że od kiedy ubezpieczona wyszła za mąż i zamieszkała wraz z teściami w C., wykonywała wszelkie czynności gospodarskie w ich gospodarstwie rolnym, zaś teściowie pomagali przy opiece nad dziećmi. Zeznania świadka oceniono jako spójne, logiczne i w całości wiarygodne.

Organ rentowy za udowodniony uznał okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w łącznym wymiarze 24 lat, 10 miesięcy i 24 dni, zatem do wymaganych przepisami co najmniej 25 lat S. B. brakowało zaledwie 1 miesiąca i 6 dni. Po uwzględnieniu okresu pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym teściów przed dniem 1 stycznia

1983r. niewątpliwie wnioskodawczyni wykazała wymagany okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w wymiarze co najmniej 25 lat. S. B. spełnia również pozostałe przesłanki do uzyskania prawa do emerytury rolniczej, tj. w dniu(...) ukończyła 60 lat, jak również zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej z dniem 5 stycznia 2005r.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art.477¹⁴ § 2 kpc, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczonej przysługuje prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 maja 2015r., tj. od miesiąca, w którym złożono wniosek o emeryturę.